

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 7 juli 2016*

”Civilrättsligt samarbete — Förordning (EG) nr 44/2001 — Artikel 34 led 2 — Utebliven svarande — Erkännande och verkställighet av domar — Skäl för avslag — Den uteblivne svaranden har inte delgetts stämmningsansökan i tillräcklig tid — Begreppet överklagande — Ansökan om återställande av försutten tid — Förordning (EG) nr 1393/2007 — Artikel 19.4 — Delgivning av rättegångshandlingar och andra handlingar — Frist under vilken ansökan om återställande av försutten tid kan inlämnas”

I mål C-70/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen) genom beslut av den 27 november 2014, som inkom till domstolen den 17 februari 2015, i målet

Emmanuel Lebek

mot

Janusz Domino,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič samt domarna C. Toader (referent), A. Rosas, A. Prechal och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom T. Henze och J. Kemper, båda i egenskap av ombud,
- Spaniens regering, genom J. García-Valdecasas Dorrego, i egenskap av ombud,
- Portugals regering, genom L. Inez Fernandes och R. Chambel Margarido, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: polska.

— Europeiska kommissionen, genom M. Owsiany-Hornung och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 7 april 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av dels artikel 34 led 2 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1) (nedan kallad Bryssel I-förordningen), dels artikel 19.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ("delgivning av handlingar") och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 2007, s. 79).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Emmanuel Lebek och Janusz Domino. Målet rör verkställighetsförklaring i Polen av en dom som meddelats av en fransk domstol.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Bryssel I-förordningen

- 3 I Bryssel I-förordningen föreskrivs följande i skälen 2, 6 och 16–18:
 - "(2) Vissa olikheter i medlemsstaternas bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Det är därför nödvändigt att införa bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område enhetligare och som förenklar formaliteterna, så att domar från de medlemsstater som är bundna av denna förordning kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.
 - ...
 - (6) För att kunna uppnå målet fri rörlighet för domar på privaträttens område är det nödvändigt och lämpligt att reglerna om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar fastställs i en gemenskapsrättsakt som är bindande och direkt tillämplig.
 - ...
 - (16) Det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvärdande myndigheterna i gemenskapen gör det berättigat att automatiskt erkänna en dom som har meddelats i en medlemsstat utan att något ytterligare förfarande behöver tillgripas, utom när erkännandet är tvistigt.
 - (17) I enlighet med samma princip om ömsesidigt förtroende måste förfarandet för att göra en dom som har meddelats i en medlemsstat verkställbar i en annan medlemsstat vara snabbt och effektivt. Därför bör verkställighetsförklaringen utfärdas närmast automatiskt efter en enkel formell kontroll av handlingarna och utan att domstolen på eget initiativ får pröva om någon av grunderna i denna förordning för att vägra verkställighet föreligger.

- (18) Emellertid innebär försvarets rättigheter att svaranden bör ha möjlighet att överklaga verkställighetsförklaringen genom ett kontradiktoriskt förfarande om han anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger. Den som söker verkställighet bör också kunna överklaga ett beslut om att vägra verkställighetsförklaring.”
- 4 I artikel 26.1 och 26.2 i Bryssel I-förordningen föreskrivs följande:
- ”1. Om talan väcks vid en domstol i en medlemsstat mot en svarande som har hemvist i en annan medlemsstat, och svaranden inte går i svaromål, skall domstolen självmant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i denna förordning.
2. Domstolen skall låta handläggningen av målet vila till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att få del av stämningsansökan eller motsvarande handling i så god tid att han eller hon kunnat förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder för detta syfte har vidtagits.”
- 5 Enligt artikel 26.3 i Bryssel I-förordningen ska artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 160, 2000, s. 37) tillämpas i stället för artikel 26.2 i Bryssel I-förordningen om stämningsansökan eller motsvarande handling enligt förordning nr 1348/2000 måste översändas från en medlemsstat till en annan.
- 6 Enligt artikel 33.1 i Bryssel I-förordningen ska ”en dom som har meddelats i en medlemsstat ... erkännas i de andra medlemsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas”.
- 7 Enligt artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen ska en dom inte erkännas om en utebliven svarande ”inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta”.
- 8 Artikel 35 i Bryssel I-förordningen har följande lydelse:
- ”1. En dom skall vidare inte erkännas om den strider mot bestämmelserna i avsnitten 3, 4 och 6 i kapitel II, och inte heller i de fall som avses i artikel 72.
2. Vid den behörighetsprövning som åsyftas i föregående punkt är den domstol eller myndighet som prövar frågan om erkännande bunden av de faktiska omständigheter som domstolen i ursprungsmedlemsstaten har grundat sin behörighet på.
3. Domstolens behörighet i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas på andra grunder än som avses i punkt 1. Behörighetsreglerna omfattas inte av de i [artikel 34 led 1] åsyftade grunderna för rättsordningen (ordre public).”
- 9 Artikel 38.1 i Bryssel I-förordningen har följande lydelse:
- ”En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den staten skall verkställas i en annan medlemsstat sedan domen, på ansökan av part, har förklarats vara verkställbar där.”
- 10 I artikel 45 i Bryssel I-förordningen föreskrivs följande:
- ”1. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35. Den skall meddela sitt avgörande utan dröjsmål.
2. Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.”

Förordning nr 1393/2007

11 Skälen 6, 7 och 12 i förordning nr 1393/2007 har följande lydelse:

- ”(6) Snabba och effektiva förfaranden inom det civilrättsliga området kräver att översändningen av rättegångshandlingar och utomrättsliga handlingar sker direkt och snabbt mellan lokala organ som utses av medlemsstaterna. Medlemsstaterna får uttrycka sin avsikt att utse endast ett sändande eller mottagande organ eller ett organ som ska uppfylla båda funktionerna under en period om fem år. Detta mandat kan dock förnyas vart femte år.
- (7) Kravet på snabbt översändande motiverar alla lämpliga sätt för översändande, förutsatt att vissa villkor avseende den mottagna handlingens läsbarhet och tillförlitlighet iakttas. Säkerheten vid översändandet kräver att den handling som ska översändas åtföljs av ett standardformulär som ska fyllas i på det officiella språket eller något av de officiella språken på den plats där delgivning ska ske, eller på något annat språk som godtas av medlemsstaten i fråga.

...

- (12) Det mottagande organet bör med användande av standardformuläret skriftligen upplysa adressaten om att denne har rätt att vägra att ta emot den handling som ska delges, antingen vid delgivningstillfället eller genom att inom en vecka återsända handlingen till det mottagande organet om den inte är avfattad på ett språk som han eller hon förstår eller på det officiella språket eller något av de officiella språken på delgivningsorten. Denna regel bör även gälla senare delgivningar, efter det att adressaten utövat sin rätt att vägra. Dessa regler för vägran bör även gälla delgivning genom diplomatiska eller konsulära tjänstemän, postdelgivning och direkt delgivning. Det bör föreskrivas att delgivning av en handling för vilken mottagande vägrats kan ske genom att adressaten delges en översättning av denna handling.”

12 Artikel 1 i förordning nr 1393/2007 har följande lydelse:

”1. Denna förordning ska tillämpas i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur då en rättegångshandling eller en annan handling ska sändas från en medlemsstat till en annan för delgivning. Den ska i synnerhet inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller på statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet (*acta jure imperii*).

2. Denna förordning är inte tillämplig när adressen till den person som ska delges inte är känd.

...”

13 I artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 föreskrivs följande:

”När en stämning eller motsvarande handling måste översändas till en annan medlemsstat för delgivning enligt bestämmelserna i denna förordning och ett avgörande har meddelats mot svaranden i dennes utvevar, ska en domstol på ansökan av svaranden kunna medge att saken får prövas utan hinder av att fullföljdstiden utgått, om följande villkor är uppfyllda:

- a) Svaranden har utan egen förskyllan inte fått kännedom om handlingen i sådan tid att han eller hon haft möjlighet att avge svaromål, och inte heller haft kännedom om avgörandet i sådan tid att han eller hon kunnat överklaga avgörandet, och
- b) svaranden har visat sannolika skäl för sin inställning.

En ansökan om omprövning måste inges i rimlig tid efter det att svaranden har fått kännedom om avgörandet.

Varje medlemsstat får avge förklaring i enlighet med artikel 23.1 om att en sådan ansökan kommer att avvisas om den inges efter utgången av en tidsperiod som ska anges i förklaringen men som dock aldrig ska vara kortare än ett år från dagen för avgörandet.”

- 14 I artikel 23.1 i förordning nr 1393/2007 anges att ”[m]edlemsstaterna ska till kommissionen lämna den information som avses i artiklarna 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15 och 19. ...”
- 15 Republiken Frankrike har i enlighet med nämnda artikel 23.1 angett i sin förklaring att en eventuell ansökan om omprövning (nedan kallad ansökan om återställande av försutten tid) från svaranden ska inges inom ett år från dagen för avgörandet.

Fransk rätt

- 16 I artikel 540 i civilprocesslagen (code de procédure civile), i dess lydelse enligt dekret 2011-1043 av den 1 september 2011 om säkerhetsåtgärder som vidtas efter inledningen av ett arvsförfarande och om interimistiska förfaranden (Décret no 2011-1043 du 1er septembre 2011 relatif aux mesures conservatoires prises après l’ouverture d’une succession et à la procédure en la forme des référés) (nedan kallad civilprocesslagen) anges följande:

”För det fall domen är en tredsdom eller om den anses vara kontradiktorisk, kan rätten bevilja svaranden möjlighet att överklaga då svaranden utan egen förskyllan inte har fått kännedom om domen i tillräckligt god tid för att kunna överklaga den eller då svaranden varit förhindrad att överklaga.

Begäran om att fristen ska upphävas ställs till ordföranden för den domstol som är behörig att pröva en invändning eller ett överklagande. Begäran framställs till ordföranden på samma sätt som för interimistiska förfaranden.

Begäran ska framställas inom en frist på två månader från och med den dag då den första rättegångshandlingen delgavs svaranden, eller när så inte har skett, från och med datumet för den första verkställighetsåtgärden som medförde att gäldenären helt eller delvis blev fråntagen sin rådighet över sina tillgångar.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 17 Under det första förfarandet vid de behöriga polska domstolarna yrkade Emmanuel Lebek erkännande och verkställighet av den dom som Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) (Frankrike) meddelade den 8 april 2010, genom vilken Janusz Domino förpliktades att varje månad betala 300 euro i underhåll till Emmanuel Lebek.
- 18 Enligt beslutet om hänskjutande hade den stämningsansökan som lämnats in till Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) inte delgetts Janusz Domino, eftersom den adress i Paris som Emmanuel Lebek uppgett att Janusz Domino hade inte var korrekt, på grund av att Janusz Domino bor i Polen sedan år 1996. Eftersom Janusz Domino inte kände till det pågående förfarandet har denne inte kunnat försvara sig.

- 19 Janusz Domino erhöll kännedom om den franska domstolens dom först under juli månad 2011, det vill säga mer än ett år efter det att domen meddelades. Detta skedde när Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Regionala domstolen i Jelenia Góra, Polen) inom ramen för det förfarande som inletts vid sistnämnda domstol delgav Janusz Domino vidimerade kopior av domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) samt Emmanuel Lebeks ansökan om verkställighetsförklaring av denna dom.
- 20 Genom beslut av den 23 november 2011 från Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Regionala domstolen i Jelenia Góra) och av den 31 januari 2012 från Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Appellationsdomstolen i Wrocław, Polen) ogillade nämnda domstolar Emmanuel Lebeks ansökan, med hänvisning till att Janusz Dominos rätt till försvar inte hade iakttagits, eftersom vederbörande erhållit kännedom om domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) vid en tidpunkt då det inte längre var möjligt att överklaga på ordinär väg.
- 21 Därefter väckte Emmanuel Lebek en andra talan vid Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Regionala domstolen i Jelenia Góra) med ett identiskt föremål som den ansökan som tidigare ogillats, och åberopade nya omständigheter. Dessa nya omständigheter var att domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) hade delgetts Janusz Domino den 17 och den 31 maj 2012, i enlighet med bestämmelserna i förordning nr 1393/2007. Dessa delgivningar gällde nämnda dom samt en anvisning till Janusz Domino som, bland annat, återgav bestämmelserna i artikel 540 i civilprocesslagen. Enligt dessa anvisningar kunde Janusz Domino inom två månader efter delgivning av den aktuella domen inkomma med en ansökan om återställande av försutten tid avseende den utgångna överklagandefristen.
- 22 I dom av den 14 december 2012 konstaterade Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (Regionala domstolen i Jelenia Góra) att Janusz Domino inte hade inkommit med en sådan ansökan inom den fastställda fristen och biföll Emmanuel Lebeks andra talan. Nämnda domstol fann att Janusz Dominos rätt till försvar hade iakttagits och förklarade att domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) kunde verkställas i Polen.
- 23 Efter det att Janusz Domino överklagat ändrade Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Appellationsdomstolen i Wrocław) genom ett avgörande av den 27 maj 2013 den överklagade domen och ogillade ansökan om erkännande. Nämnda domstol motiverade sitt avgörande med att artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen ska tolkas så, att enbart möjligheten att ansöka om återställande av försutten tid inte i sig innebar att det fanns en faktisk möjlighet att överklaga domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris), eftersom ett sådan överklagande är avhängigt av att den franska domstolen först beviljar nämnda ansökan om återställande av försutten tid.
- 24 Emmanuel Lebek överklagade detta avgörande från Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Appellationsdomstolen i Wrocław) till Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen).
- 25 Enligt Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) kan svaranden i en sådan situation där vederbörande har haft möjlighet att i ursprungsstaten ansöka om att fristen för överklagande ska börja löpa på nytt, inte göra gällande ett sådant hinder för att verkställa denna dom som anges i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen.
- 26 Nämnda domstol anser att begreppet överklagande i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen ska ges en vid tolkning, eftersom denna bestämmelses *ratio legis* är att skydda svaranden när en dom meddelas gentemot vederbörande, trots att stämningsansökan inte har delgetts vederbörande. Enligt nämnda domstol säkerställs ett sådant skydd när det är möjligt att ansöka om att fristen för överklagande åter ska börja löpa.

- 27 Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) har även erinrat om att enligt artiklarna 19.4 och 23.1 i förordning nr 1393/2007 är fristen i Frankrike för att begära återställande av försutten tid ett år från och med den dag den aktuella domen meddelades.
- 28 Om artikel 19.4 i förordningen ska tolkas så, att nationella bestämmelser om förlängning av fristen för överklagande, såsom artikel 540 i civilprocesslagen, inte kan tillämpas, så skulle detta innebära att svaranden inte längre skulle ha rätt att inge en ansökan om återställande av försutten tid, eftersom fristen på ett år har gått ut, och svaranden skulle således inte ha möjlighet att överklaga, i den mening som avses i artikel 34 led 2, sista delen av meningen, i Bryssel I-förordningen.
- 29 Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) anser emellertid att artikel 19.4 i Bryssel I-förordningen inte har denna exkluderande innebörd och att den inte utesluter tillämpningen av nationella bestämmelser om att frister åter ska börja löpa. Enligt nämnda domstol fastställer denna bestämmelse enbart ett minimiskydd för en svarande som inte delgetts stämningen och som uteblivit från förhandlingen, och ger medlemsstaterna möjlighet att tillämpa bestämmelser som ger ett starkare skydd.
- 30 Mot denna bakgrund beslutade Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen.
- ”1) Ska artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen tolkas så, att den där angivna möjligheten att överklaga en dom omfattar såväl sådana situationer där ett sådant överklagande kan göras inom den frist som föreskrivs i den nationella lagstiftningen som sådana situationer där denna frist redan har löpt ut, men där det är möjligt att ansöka om återställande av försutten tid och därefter, efter det att ansökan har bifallits, inge lämpligt överklagande?
- 2) Ska artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 tolkas så, att den innebär att bestämmelser i nationell lagstiftning avseende möjligheten att få saken prövad, utan hinder av att fullföljdstiden har gått ut, inte får tillämpas, eller så, att svaranden antingen kan inge en sådan ansökan som avses i denna bestämmelse eller använda lämpligt förfarande som föreskrivs i den nationella lagstiftningen?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 31 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida begreppet överklagande i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen ska tolkas så, att det även inbegriper en ansökan om återställande av försutten tid som inkommer när fristen för att inkomma med ett ordinarie överklagande har gått ut.
- 32 Domstolen erinrar härvidlag om att enligt fast rättspraxis är det – för att i möjligaste mån säkerställa att de rättigheter och skyldigheter som följer av Bryssel I-förordningen är lika och enhetliga för medlemsstaterna och för berörda personer – av vikt att inte tolka begreppet överklagande, i den mening som avses i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen, som en ren hänvisning till nationell rätt i någon av de berörda staterna. Detta begrepp ska ses som ett självständigt begrepp som ska tolkas mot bakgrund av bland annat förordningens mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 april 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 33 Vad avser syftena med nämnda förordning, framgår det av skälen 2, 6, 16 och 17 i förordningen att den syftar till att säkerställa den fria rörligheten för domstolsavgöranden från medlemsstaterna på privaträttens område genom att förenkla formaliteterna så att dessa avgöranden kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt (dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 23).

- 34 Detta syfte får emellertid inte uppnås genom att rätten till försvar på något sätt begränsas, vilket domstolen har slagit fast med avseende på artikel 27 led 2 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32) (nedan kallad Brysselkonventionen). (dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 24 och där angiven rättspraxis).
- 35 Vidare följer det av skäl 18 i Bryssel I-förordningen att rätten till försvar innebär att svaranden ska ha möjlighet att i förekommande fall överklaga verkställighetsförklaringen genom ett kontradiktoriskt förfarande, om denne anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger.
- 36 Det framgår härvidlag av skälen 16–18 i Bryssel I-förordningen att förordningens system vad avser erkännande eller verkställighet av en dom har till syfte att åstadkomma en balans mellan dels det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvårdande myndigheterna i unionen, vilket gör det berättigat att i princip automatiskt erkänna en dom som har meddelats i en annan medlemsstat och förklara denna verkställbar, dels försvarets rättigheter, som innebär att svaranden bör ha möjlighet att överklaga verkställighetsförklaringen genom ett kontradiktoriskt förfarande om denne anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger. (dom av den 28 april 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 73).
- 37 Domstolen har även slagit fast att grundläggande rättigheter, såsom rätten till försvar, som härrör från rätten till en opartisk rättegång, inte är absoluta, utan kan inskränkas. Inskränkningarna måste dock faktiskt svara mot det mål av allmänintresse som ligger bakom åtgärden i fråga, och de får, med hänsyn till det eftersträvade målet, inte innebära en oproportionerlig kränkning av dessa rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 november 2011, Hypoteční banka, C-327/10, EU:C:2011:745, punkt 50).
- 38 Vad gäller artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen krävs emellertid inte, till skillnad från vad som är fallet med artikel 27 led 2 i Brysselkonventionen, att delgivningen av stämningsansökan nödvändigtvis ska ske på rätt sätt, utan snarare att svarandens rätt till försvar verkligen har iakttagits (se dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 20).
- 39 Den avslagsgrund som avses i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen, som artikel 45.1 i förordningen hänvisar till, syftar till att genom ett system med dubbelkontroll säkerställa att den uteblivna svarandens rättigheter iakttas under det förfarande som inletts i ursprungsmedlemsstaten. Detta system innebär att domstolen i den medlemsstat där domen görs gällande är skyldig att avslå en ansökan om verkställighetsförklaring av en utländsk tredskodom eller – vid ansökan om ändring – upphäva verkställighetsförklaringen, om den uteblivna svaranden inte har delgetts stämningsansökan, eller motsvarande handling, i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte denne haft möjlighet att överklaga domen till en domstol i ursprungsmedlemsstaten men underlåtit att göra detta. (dom av den 6 september 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 40 Artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen innebär emellertid inte att svaranden är skyldig att vidta nya åtgärder som går längre än vad som kan anses utgöra normal omsorg i försvaret av sina rättigheter, som exempelvis att ta reda på innehållet i en dom som meddelats i en annan medlemsstat (dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 39).
- 41 För att en utebliven svarande ska anses ha haft möjlighet, i den mening som avses i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen, att angripa en tredskodom som har meddelats mot denne krävs följaktligen att vederbörande har fått kännedom om innehållet i domen, vilket förutsätter att denne har delgetts domen (dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 40).

- 42 Vad mer specifikt gäller ansökan om återställande av försutten tid ska det förtydligas att en sådan ansökan syftar till att åter ge den uteblivna svaranden möjlighet att väcka talan efter utgången av den frist som föreskrivs i lag för att utöva denna rätt.
- 43 Den syftar således, på samma sätt som möjligheten att överklaga på ordinarie väg, till att säkerställa att en utebliven svarandes rätt till försvar faktiskt iakttas.
- 44 Enligt artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 förutsätter emellertid en ansökan om återställande av försutten tid att svaranden, utan egen förskyllan, inte har fått kännedom om handlingen i sådan tid att han eller hon kunnat överklaga avgörandet, och att svaranden har visat sannolika skäl för sin inställning. Vidare måste denna ansökan inges inom rimlig tid.
- 45 I den mån villkoren i artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 är uppfyllda och svaranden fortfarande har möjlighet att ansöka om att fristen för att inkomma med ett ordinarie överklagande åter ska börja löpa, kan det inte anses att vederbörande inte längre har möjlighet att utöva sin rätt till försvar på ett ändamålsenligt sätt. Mot denna bakgrund kan inlämnandet av en ansökan om återställande av försutten tid inte anses utgöra en ny åtgärd som går längre än vad som kan anses utgöra normal omsorg i försvaret av den uteblivne svarandens rättigheter.
- 46 Om den uteblivne svaranden inte har gjort gällande sin rätt att ansöka om återställande av försutten tid, trots att vederbörande har haft möjlighet att göra detta, och villkoren som nämns i punkt 44 i förevarande dom är uppfyllda, kan erkännande av den tredskodom som meddelats gentemot vederbörande inte vägras med stöd av artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen.
- 47 Däremot ska en tredskodom inte erkännas om den uteblivne svaranden, utan egen förskyllan, har inlämnat en ansökan om återställande av försutten tid, vilken därefter har ogillats, trots att villkoren i artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 var uppfyllda.
- 48 Denna lösning kan garantera iakttagandet av rätten till en rättvis rättegång och säkerställa en korrekt balans mellan, å ena sidan, nödvändigheten av att säkerställa att de beslut som meddelas i en medlemsstat i princip erkänns och förklaras verkställbara i en annan medlemsstat, och, å andra sidan, iakttagandet av rätten till försvar.
- 49 Av det anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Begreppet överklagande i artikel 34 led 2 i Bryssel I-förordningen ska tolkas så, att det även inbegriper en ansökan om återställande av försutten tid som inkommer när fristen för att inkomma med ett ordinarie överklagande har gått ut.

Den andra frågan

- 50 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 19.4 sista stycket i förordning nr 1393/2007 ska tolkas så, att den innebär att bestämmelser i nationell lagstiftning avseende ansökningar om återställande av försutten tid inte får tillämpas efter utgången av fristen för att inkomma med sådana ansökningar, såsom denna frist har angetts i en sådan förklaring från en medlemsstat som avses i artikel 19.4 sista stycket.
- 51 Det ska inledningsvis erinras om att enligt artikel 288 andra stycket FEUF har en förordning allmän giltighet, är till alla delar bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat. En förordning ger följaktligen, på grund av sin rättsliga karaktär och sin funktion i det unionsrättsliga systemet av rättskällor, omedelbara verkningar och kan även ge upphov till rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna är skyldiga att skydda (dom av den 14 juli 2011, Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 och C-27/10, EU:C:2011:484, punkt 40, och dom av den 10 december 2013, Abdullahi, C-394/12, EU:C:2013:813, punkt 48).

- 52 Härvidlag visar valet att utforma bestämmelserna som en förordning att unionslagstiftaren fäst stor vikt vid att bestämmelserna i förordning nr 1393/2007 ska vara direkt tillämpliga och tillämpas enhetligt (se, analogt, dom av den 8 november 2005, Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, punkt 46, och dom av den 25 juni 2009, Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, punkt 49).
- 53 Enligt artikel 19.4 sista meningen i förordning nr 1393/2007 får varje medlemsstat avge förklaring i enlighet med artikel 23.1 om att en ansökan om återställande av försutten tid kommer att avvisas om den inges efter utgången av en tidsperiod som ska anges i förklaringen men som dock aldrig ska vara kortare än ett år från den dag det aktuella avgörandet meddelades.
- 54 I förevarande fall har Republiken Frankrike utnyttjat den möjlighet som ges i nämnda artikel 19.4 och i sin förklaring angett att ansökan om återställande av försutten tid kommer att avvisas om den inges efter utgången av ett år från den dag nämnda avgörande meddelades.
- 55 Enligt fast rättspraxis är preskriptionsfristernas funktion allmänt sett att säkerställa rättssäkerheten (dom av den 28 oktober 2010, SGS Belgium m.fl., C-367/09, EU:C:2010:648, punkt 68, och dom av den 8 september 2011, Q-Beef och Bosschaert, C-89/10 och C-96/10, EU:C:2011:555, punkt 42).
- 56 I det nationella målet har det dock inte bestritts att Janusz Domino fick kännedom om domen från Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris) först i juli 2011, då tidsfristen på ett år räknat från den dag domen meddelades redan hade gått ut.
- 57 Det skulle således strida mot rättssäkerhetsprincipen och unionsförordningars bindande verkan att tolka artikel 19.4 i förordning nr 1393/2007 så, att en ansökan om återställande av försutten tid fortfarande kan lämnas in enligt nationell rätt, trots att en sådan ansökan inte längre kan lämnas in enligt en obligatorisk och direkt tillämplig bestämmelse i denna förordning.
- 58 Av det anförda följer att den andra frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 19.4 sista stycket i förordning nr 1393/2007 ska tolkas så, att den innebär att bestämmelser i nationell lagstiftning avseende ansökningar om återställande av försutten tid inte får tillämpas efter utgången av fristen för att inkomma med sådana ansökningar, såsom denna frist har angetts i en sådan förklaring från en medlemsstat som avses i artikel 19.4 sista stycket.

Rättegångskostnader

- 59 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

- 1) **Begreppet överklagande i artikel 34 led 2 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, ska tolkas så, att det även inbegriper en ansökan om återställande av försutten tid som inkommer när fristen för att inkomma med ett ordinarie överklagande har gått ut.**
- 2) **Artikel 19.4 sista stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ("delgivning av handlingar") och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 ska tolkas så, att den innebär att bestämmelser i nationell lagstiftning avseende ansökningar om återställande av försutten**

tid inte får tillämpas, efter utgången av fristen för att inkomma med sådana ansökningar, såsom denna frist har angetts i en sådan förklaring från en medlemsstat som avses i artikel 19.4 sista stycket.

Underskrifter